

RF § 194 Delårsrapport 2 - 2022 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2022/11

Regionfullmäktiges beslut

- Delårsrapporten godkänns.
- Samtliga nämnder uppmanas att säkerställa att ordinarie verksamhet ryms inom beslutad budget.
- 150 miljoner kronor avsätts till pensionsmedel 2023.

Sammanfattning

Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt de krav som ställs på en delårsrapport i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Det ekonomiska resultatet i perioden uppgår till 295 miljoner kronor (mnkr). Jämfört med motsvarande period föregående år är regionens resultat 39 mnkr högre, då resultatet 2021 var 256 mnkr. Det prognostiserade resultatet för helåret är 265 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse på 174 mnkr jämfört med reviderad budget. Balanskravsresultatet för perioden uppgår till 348 mnkr efter justeringar. Balanskravsresultatet för helåret beräknas till 309 mnkr. Balanskravsresultatet är viktigt vid bokslutet då det finns en regel om att ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år.

Årsprognosen för nämnderna uppgår till -20 mnkr. För helåret är det fyra nämnder som bedömer att de inte kommer att klara sin budget. Nettokostnadsutvecklingen för nämnderna uppgår totalt i perioden till 4,5 procent.

Investeringsutgifterna uppgår i perioden till 244 mnkr. Investeringsprognosen för hela året uppgår till 613 mnkr.

Region Gotland har 18 övergripande mål som är beslutade för perioden 2020-2023. Målen är gemensamma för alla nämnder och förvaltningar. Nämnder och förvaltningar har i sina rapporter analyserat måluppfyllelsen samt beskrivit vilka aktiviteter man jobbar med för att nå målen. I samband med delårsrapporten ska en samlad bedömning göras av huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås, om balanskravet är uppfyllt och om de finansiella målen är uppfyllda. Eftersom det saknas många resultat för perioden på indikatorerna till målen inom kvalitet och medarbetare är det svårt göra en samlad bedömning av god ekonomisk hushållning i perioden. Det har dock inte framkommit något som gör att bedömningen av måluppfyllelsen ändrats jämfört med årsredovisningen. Två av de finansiella målen är uppnådda vid periodens utgång och ett är inte uppfyllt. Sammantaget görs därför bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås.

Ärendets behandling under mötet

Anföranden hålls av Meit Fohlin (S), Eva Nypelius (C), Jörgen Benzler (V), Andreas Unger (M), Rolf Öström (M), Eva Ahlin (C), Stefan Nypelius (C), Tommy Gardell (S), Anna Hrdlicka (L), Johan Malmros (C), Lars Engelbrektsson (SD), Gabriella Hammarskjöld (C) och Karl-Johan Boberg (C).

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Eva Nypelius (C), Jörgen Benzler (V), Andreas Unger (M), Rolf Öström (M), Eva Ahlin (C), Stefan Nypelius (C), Tommy Gardell (S), Anna Hrdlicka (L), Johan Malmros (C), Lars Engelbrektsson (SD) och Karl-Johan Boberg (C).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 2022
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-10-18
Regionstyrelsen 2022-10-26, § 295

Skickas till

Samtliga nämnder
Revisorerna

RF § 196 Föreningsstöd med anledning av ökade elkostnader

Ärendenummer: RS 2022/1432

Regionfullmäktiges beslut

- Samtliga nämnder får i uppdrag att omgående vidta åtgärder för att sänka elförbrukningen.
- Regionstyrelsen beviljas tilläggsanslag på 9,3 miljoner kronor. Finansiering sker ur regionens eget kapital.

Sammanfattning

Energisituationen i Sverige och Europa är kraftigt ansträngd. För att förbättra situationen behöver alla verksamheter inom Region Gotland ta ett solidariskt ansvar och arbeta med elbesparande åtgärder. Inom EU har det gjorts en överenskommelse om att alla medlemsländer ska minska sin elförbrukning med fem (5) procent och ytterligare fem (5) procent på frivillig bas. Region Gotland har genom regiondirektören fattat beslut om att följa överenskommelsen och arbeta med en rad konkreta åtgärder för att minska elförbrukningen med minst fem (5), men helst 10 procent. Energicentrum föreslås få ett uppdrag att förstärka rådgivningsverksamheten.

Utvecklingen av elpriserna påverkar även de gotländska föreningarna med egna anläggningar. Regionstyrelsen har via en enkät ställt frågan hur stor ökning av elkostnader som föreningarna väntar sig för perioden 1 september till 31 december 2022. Avgränsningen har varit föreningar som äger och driver idrottsanläggningar, kulturanläggningar eller bygdegårdar. Det sammanlagda behovet som redovisades landade på totalt 3,5 miljoner kronor (mnkr) för den efterfrågade perioden. Det framgår också med stor tydlighet att föreningarna kommer att ha samma utmaning under perioden 1 januari till 30 april. Förslaget från regionstyrelsen är således att dubbla det uppskattade behovet, varför summan för stöd för ökade elkostnader således landar på 7 mnkr.

Regionstyrelsen bedömer också att ett extra investeringsstöd riktat enbart mot energieffektiviserande insatser bör införas. Detta ska vara tillgängligt för föreningar som äger och driver idrottsanläggningar och bygdegårdar. Detta för att motverka att dessa anläggningar är lika sårbara inför framtida höjningar av energipriserna. Även för 2023 års ordinarie investeringsstöd för idrottsplatser och samlingslokaler bör energieffektiviserande insatser prioriteras för att ge föreningar ytterligare möjlighet till omställning.

Bedömning

Den konsekvensanalys som gjorts utifrån svaren från enkäten är tydlig. Det finns en överhängande risk att många föreningars verksamhet kraftigt påverkas av den stora ökningen av elpriser där påverkan kan väntas pågå ett tag framöver på grund av det rådande världsläget. Det är allt från att höja medlemsavgifter, till begränsad verksamhet till nedstängning av anläggning. Regionstyrelsen bedömer att efter en lång tid av pandemi med de efterföljande effekter som den har haft på föreningarnas verksamhet och dess utövare skulle nedstängning eller begränsning av verksamhet har stor effekt. Ekonomin hos föreningarna har minskat och det finns inte den beredskapen som kan behövas för att möta de ekonomiska utmaningarna som dessa prishöjningar utgör. Därför behövs ett stöd som möter den kostnadsökning som föreningarna står inför.

För att kunna möta den här utmaningen behöver föreningarna även nya investeringsstöd som är tydligt riktat mot insatser som sänker elkostnaderna för föreningen. Regionstyrelsen bedömer att ett riktat investeringsstöd är ett bra sätt att ge föreningar möjlighet att minska sin sårbarhet inför liknande situationer i framtiden. Samtidigt är det viktigt att för 2023 års ordinarie investeringsstöd ha energieffektivisering som prioritering.

Den beräknade kostnaden för ett tillfälligt elkostnads- och investeringsstöd samt förstärkt rådgivningsuppdrag till energicentrum beräknas till 9,3 miljoner kronor. Det saknas utrymme inom regionstyrelsens budgetram att finansiera detta varför tilläggsanslag behövs 2022. Det finns ekonomiskt utrymme inom Region Gotlands totala ekonomi för att bevilja tilläggsanslag. Genom att bevilja tilläggsanslag godkänns att kostnaderna ökar.

Ärendets behandling under mötet

Anföranden hålls av Meit Fohlin (S), Fredrik Gradelius (C) och Frans Brozén (L).

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Fredrik Gradelius (C).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-10-19
Regionstyrelsen 2022-10-26, § 299

Skickas till

Kultur- och fritidsavdelningen, regionstyrelseförvaltningen
Energicentrum, regionstyrelseförvaltningen
Samtliga nämnder

RF § 212   Uppdrag. Prisökningarnas och ränteutvecklingens konsekvenser för investeringsbudgeten

Ärendenummer: RS 2022/1207

Regionfullmäktiges beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-20, § 100 om följande uppdrag: *Regionstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med nämnderna analysera prisökningarnas och ränteutvecklingens konsekvenser för investeringsbudgeten och återkomma med förslag på hur investeringarna kan hanteras under perioden. Uppdraget redovisas till budgetarstämningen 2022.*

Prisökningarnas konsekvenser för investeringsbudgeten

De stora prisökningarna som just nu kan ses på flera områden påverkar bland annat byggkostnaderna och därmed investeringsutgifterna. Byggkostnadsindex som mäter kostnadsförändringar för produktionsfaktorer i bostadsbyggande ökade 14,6 procent i juli 2022 jämfört med juli 2021. I de förfrågningsunderlag som nu görs på de stora byggprojekten ges anbudsgivare rätt att höja sina anbud med index. Detta är en förutsättning för att få anbud.

Det här innebär att större lokalinvesteringar som är planerade att starta inom kort kommer att bli dyrare än planerat. Ett exempel är Väskinde förskola där ett separat ärende om tilläggsanslag kommer att komma till regionfullmäktige. Högre investeringsutgifter ger också högre driftskostnader. Nämnderna får inte automatisk budgetkompensation för ökade avskrivningar och internräntor eller ökade internhyror.

Från och med 2022 beslutas investeringsbudget normalt för en investeringsgrupp enligt följande:

- Investeringspott för maskiner och inventarier
- Lokalinvesteringar per verksamhet
- IT-investeringar i gemensam infrastruktur
- Investeringar hamn
- Investeringar mark- stadsmiljö, gator och vägar
- Särskilda projekt
- VA
- Avfall

För att hantera de ökade kostnaderna inom respektive grupp föreslås att nämnderna prioriterar inom den summa som är avsatt. Konsekvenserna blir till exempel att det inte blir lika många kilometer väg som får ny beläggning,

tidsplanen för VA-investeringar kan behöva anpassas samt att fastighetsunderhåll inte kan genomföras i samma utsträckning som planerats. Även vissa lokalinvesteringar kan behöva skjutas fram.

Regionfullmäktige har utöver dessa grupper pekat ut ett antal särskilda projekt där budgeten är bunden till just det projektet. För dessa projekt skulle en ny tidplan och fördjupade förstudier kunna tas fram med anledning av att byggkostnaderna just nu är höga. Det gäller de nya idrottshallarna i Roma och Visby, gångtrafiklösningen vid kryssningskajen, äldreboendena i Klintehamn och Slite, ombyggnad av hamnterminalen samt det nya badhuset. En ökning av byggkostnaden på 15 procent för nedanstående specificerade projekt innebär en kostnadsökning på cirka 150 miljoner kronor (mnkr) under perioden. Vilka verksamhetsmässiga konsekvenser det blir av att skjuta fram dessa projekt har inte utretts inom ramen för det här uppdraget.

Upphandling av byggentreprenad för ombyggnaden av Alléskolan och Tingsbrogården samt ombyggnaden av akuten är pågående.

Budgeten för de stora posterna i investeringsbudgeten ser ut så här 2022 och framåt.

Projekt, budget mnkr	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Summa	Prisökning 15 % (mnkr)
Lokalinvesteringar	440	160	248	157	146	120	1 271	191
varav särskilda byggprojekt								
Utbyggnad matsal Lövsta		3					3	0,5
Ombyggnad hamnkontoret				10			10	1,5
Ombyggnad hamnterminal				3,5	15	20	38,5	6
Alléskolan	81		47				128	Pågående
Idrottshall Visby				50			50	7,5
Idrottshall Roma		50					50	7,5
Tingsbrogården	24	18					42	Pågående
Äldreboende Klintehamn		30	135				165	25
Äldreboende inriktning Slite					80	85	165	25
SoL-boende ersätter Korpen				17			17	2,5
Anpassning lokal hemsjukvård			10				10	1,5
Ombyggnation akutmottagningen	8	10					18	Pågående

Badhus	1	12	75	100	37	0	225	34
Gångtrafiklösning kryssningskaj		30	30				60	9
Fastighetsägar-ansvar	75	85	85	85	85	85	Ram	
VA - investeringar	250	125	125	125	125	125	Ram	
Mark- och stadsmiljö, gator och vägar	81	30	30	30	30	30	Ram	
Maskiner och inventarier	81	90	90	90	90	90	Pott	

Ränteutvecklingens konsekvenser

Den rörliga räntan 3M Stibor ligger för närvarande på 1,6 procent. Den rörliga räntan har stigit mycket under innevarande år till följd av mycket hög inflation. I början av året låg 3M Stibor på 0 procent. Marknaden prissätter att 3M Stibor kommer att fortsätta stiga till 3,7 procent om 1 år och sedan börja sjunka till 3,3 procent om två år för att sedan successivt komma ner på nivån 2,6 procent.

Även 5-årsräntan har stigit mycket under året. En 5-årsränta ligger för närvarande på 3,12 procent. I början av året låg den på 0,7 procent. Marknadens prissättning är att 5-årsräntan kommer fortsätta ligga på den nivån under 2023 för att sedan sakta falla tillbaka till 2,7 procent de följande åren.

Hur räntorna faktiskt kommer att utveckla sig är svårt att veta. Det man kan konstatera är att Sverige haft ett mycket lågt ränteläge under lång tid och att det under 2022 skett ett snabbt och kraftigt skifte på grund av den snabbt ökande inflationen som centralbankerna är tvungna att hantera. Centralbankerna signalerar att deras högsta prioritet är att få bukt med den höga inflationen, vilket påverkar de finansiella marknaderna i stor utsträckning. Det finns en stor osäkerhet i hur räntorna kommer att utvecklas, men i planeringen framåt är det förnuftigt att ta höjd för att ett högre ränteläge och högre finansiella kostnader.

Eftersom låneskulden har en mycket hög andel lån till bunden ränta kommer det nya högre ränteläge endast få marginell påverkan på räntekostnaderna 2023, då ingen nyupplåning bedöms behövas.

Bedömning

Investeringsbudgeten är mycket hög de närmaste åren. I planen för investeringar enligt regionfullmäktiges beslut i juni 2022 så uppgår investeringarna 2023-2027 sammanlagt till 3 213 miljoner kronor (mnkr). Enligt direktiven kan Region Gotland låna till strategiska investeringar och avgiftsfinansierad verksamhet.

Låneskulden uppgår till 386 mnkr och har kunnat amorteras med 190 mnkr de senaste två åren tack vare god likviditet. Det har gjort att andelen lån till fast

ränta utgör 91 procent av skuldportföljen. Genomsnittsräntan på låneskulden är 2,05 procent och den genomsnittliga räntebindningstiden är 4 år.

De planerade investeringarna bedöms kunna egenfinansieras under 2023. Under 2024 krävs upplåning med 55 mnkr och under 2025 med ytterligare 221 mnkr. De följande två åren bedöms låneskulden behöva öka ytterligare med 193 mnkr. Det skulle då innebära att låneskulden skulle uppgå till 829 mnkr år 2027. Bedömningen baseras på de senaste skatte- och pensionsprognoser från augusti, resultat- och investeringsprognoser i delårsrapport 2 samt den beslutade investeringsplanen för 2023-2027.

Eftersom låneskulden har en mycket hög andel lån till bunden ränta kommer det nya högre ränteläget endast få marginell påverkan på räntekostnaderna 2023 då ingen nyupplåning bedöms behövas. Under 2024 beräknas räntekostnaderna att öka med 2 mnkr och under 2025 med ytterligare 8 mnkr givet det uppskattade upplåningsbehovet med ett antagande om att upplåningen sker till rörlig ränta på 3,5 procent.

Investeringar som ännu inte påbörjats kan utifrån ett ekonomiskt perspektiv skjutas fram. Någon utredning har ännu inte gjorts av konsekvenser på varje enskilt projekt. De investeringar där upphandling påbörjats eller där planering kommit väldigt långt ska så långt det är möjligt genomföras. Det får annars för stora konsekvenser för både verksamheter och ekonomi.

Av erfarenhet förbrukas ca 50-60 procent av investeringsbudgeten på grund av att projekt blir försenade av olika anledningar. Det talar för att beslutad investeringsbudget och plan inte generellt behöver höjas på grund av ökade byggkostnader utan att nämnderna istället får prioritera inom de ramar som regionfullmäktige redan beslutat för de olika investeringsgrupperna. För de särskilda projekt kan behov finnas att utöka budget, men det får då ske genom begäran om tilläggsanslag under 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 100

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-09-12

Regionstyrelsen 2022-10-26, § 316

Skickas till

Tekniska nämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Socialnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Miljö- och byggnämnden

RF § 233 Policy ekonomistyrning

Ärendenummer: RS 2021/500

Regionfullmäktiges beslut

- Policy för ekonomistyrning antas och gäller från och med 2023-01-01.
- Regler för styrning och uppföljning i Gotlands kommun fastställda av kommunfullmäktige 2003-03-17 upphör att gälla.

Sammanfattning

Dokumentet ”Regler för styrning och uppföljning i Gotlands kommun” innehåller en samlad och relativt heltäckande beskrivning av dåvarande kommunens styrning exempelvis styrmodell, planerings- och uppföljningsprocess, intern kontroll samt en beskrivning av personalpolitiska dokument. Vissa delar i dokumentet har varit inaktuella under en längre tid. Däremot har alla avsnitt rörande ekonomistyrning varit aktuella fram till nu.

Ekonomistyrning syftar till att skapa effektivitet i det samlade resursutnyttjandet samt skapa goda förutsättningar för god ekonomisk hushållning. I den här policyn slås fast att grundprinciper, former för ekonomistyrning, ansvarsfördelning, budgetering, hantering av avvikelser, uppföljning samt hur nämndernas resultat ska hanteras. Det finns också beskrivning av vilka andra styrande dokument som finns inom området. Policyn blir därmed ett samlande dokument som syftar till att skapa tydlighet och enhetlighet samt klargöra ansvar, befogenheter och handlingsutrymme i organisationen. Policyn blir vägledande för alla kommande ekonomiska beslut.

Jämfört med det som tidigare beslutats i ”Regler för styrning och uppföljning” föreslås ett antal förändringar.

- Regionstyrelsen föreslås få mandat att besluta om ombudgetering av driftbudgetanslag mellan nämnder. Undantaget är ärenden som är av principiell art eller av särskild vikt. Nu krävs beslut av regionfullmäktige för alla ombudgeteringar. Motivet till förändringen är att hantera dessa ärenden på ett mer tidseffektivt sätt samt att säkerställa att regionfullmäktige till största delen får möjlighet att hantera principiella frågor.
- Regionstyrelsen föreslås även få mandat att besluta om kompletteringsbudget för investeringar. Nu beslutas kompletteringsbudgeten av regionfullmäktige. Motivet till förändringen är att regionfullmäktige redan beslutat om att investeringen ska genomföras och kompletteringsbudgeten är en mer teknisk fråga om att föra anslag mellan åren enligt vad som anges i denna policy.
- Nämndernas möjligheter att överföra resultat mellan budgetåren förändras till huvudprincipen att 100 procent av över- och underskott överförs. Enligt gällande regler är huvudprincipen att 75 procent av

överskottet och 100 procent av underskottet ska överföras. I samband med den här förändringen föreslås även att det införs en maximal nivå för nämndens egna kapital i den skattefinansierade verksamheten på 2 procent av nämndens driftbudget. Motivet till förändringen är att få en enhetlig hantering av över- och underskott.

- I policyn föreslås att nämndens eget kapital inte får användas för finansiering av investeringar. Motivet till förändringen är att eget kapital endast får användas under innevarande år för prioriterade ändamål. Om en investering genomförs kommer kostnaden att belasta driftbudgeten under hela avskrivningstiden. Möjligheten att använda investeringspotter för flera olika områden finns nu också. Behovet av ytterligare finansieringsmöjlighet för investeringar är därmed mycket begränsad.

Övriga förändringar är mer av redaktionell karaktär eller att texten uppdaterats och kompletterats med praxis inom olika områden. I policyn finns en bilaga med en sammanställning av övriga policyer och riktlinjer som är av betydelse för ekonomistyrningen. Utöver dessa finns detaljerade rutiner beskrivna på Region Gotlands intranät. Dessa uppdateras löpande.

Framtagandet av policyn har processats tillsammans med ekonomichefer i förvaltningarna samt controllers inom regionstyrelseförvaltningen.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att förslaget till policy för ekonomistyrning bör antas eftersom gällande regelverk för styrning och uppföljning behöver revideras och kompletteras.

Bedömningen är att det finns rättslig grund för beslut om ny policy. Policyn utgår från kommunallagen (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed.

Bedömningen är att policy för ekonomistyrning främjar god ekonomisk hushållning samt bidrar till en god ordning och reda i ekonomin.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Eva Nypelius (C) och Anna Hrdlicka (L).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Eva Nypelius (C) och Anna Hrdlicka (L).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Policy för ekonomistyrning
Regionstyrelseförvaltningen 2022-10-26
Regionstyrelsen 2022-11-23, § 381

Skickas till

Samtliga nämnder
AB Gotlandshem
Författningssamling
Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 238 Översyn av mandattider och antal ledamöter i reglementena

Ärendenummer: RS 2022/1485

Regionfullmäktiges beslut

- Samtliga reglementen för regionstyrelsen och nämnder ändras vad gäller mandattiden, antal ledamöter och ersättare och presidium till följande lydelse:

Mandattiden, ledamöter, ersättare och presidium

X § De år val av fullmäktige har hållits i hela landet bestämmer nyvalda fullmäktige mandattiden, antal ledamöter och ersättare och presidium på sätt som följer av kommunallagen.

- Det uppdras åt regionstyrelsen att inarbeta ändringen på lämpligt sätt i respektive reglemente.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

De år val av fullmäktige har hållits i hela landet får nyvalda fullmäktige enligt 5 kap. 30 § kommunallagen (KL) besluta att ändra mandattiden för en nämnd eller att ändra antalet ledamöter eller ersättare i en nämnd *utan föregående beredning*.

Av 6 kap. 18 § KL framgår att ledamöterna och ersättarna *i styrelsen* väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Fullmäktige får dock bestämma att styrelsens mandattid ska räknas från och med det fullmäktigesammanträde då valet hålls intill det sammanträde då val av styrelse hålls nästa gång. I ett sådant fall ska nyvalda fullmäktige välja styrelsen vid fullmäktiges första sammanträde

Fullmäktige bestämmer enligt 6 kap. 19 § KL mandattiderna för andra nämnder än styrelsen.

Region Gotlands nuvarande reglering av mandattider återfinns i reglementena för styrelse och nämnder. Av dessa framgår sammanfattningsvis att styrelsens mandattid räknas enligt 6 kap. 18 § andra stycket KL. För övriga nämnder gäller att mandatet påbörjas året efter valåret. Vidare är antalet ledamöter och ersättare reglerade.

Eftersom det framkommit behov av att med stor brådska förändra antalet ledamöter och möjligen även mandattider (jfr krisledningsnämnden) med anledning av utfallet i valet, föreslås att mandattider och ledamöter inte längre

ska detaljregleras i reglementena. Istället föreslås att frågorna om mandattider, ledamöter och ersättare lämnas till det nyvalda fullmäktige att ta ställning till.

Förslaget är i sig kostnadsneutralt allt annat lika och berör inte heller i sig nämnderna verksamhet. Förslaget kan underlätta överenskommelser om hur regionen ska styras under en mandatperiod. Det skulle även innebära någon avlastning för beredningsorganisationen.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Filip Reinhag (S) med tillstyrkande av regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2022-10-18
Regionstyrelsen 2022-11-23, § 377

Skickas till

Regionkansliet
Författningssamlingen
Nämnderna

RF § 239 Utöka antal ledamöter i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ärendenummer: RS 2022/1511

Regionfullmäktiges beslut

- Regionfullmäktige fastställer reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
- Regionfullmäktige fastställer förslag om att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska bestå av 11 ledamöter och lika många ersättare.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har gett regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att rapportera vilka åtgärder som behöver vidtas för att utöka antal ledamöter i gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott till fem ledamöter. Det ska även framgå om nämnden bör utökas och ekonomiska konsekvenser kopplat till en förändring av antal ledamöter.

Rapport – utskott och nämnd

Nämnden väljer utskott. Det finns ingen uttrycklig lagreglering eller interna styrdokument som reglerar hur stor andel av nämnden ett utskott får vara. I kommunaldemokratisk anda är stadgad praxis emellertid att ett enigt utskott inte får utgöra en majoritet av nämnden, eftersom ärendena i sådana fall redan kan anses avgjorda med utskottsbehandlingen. Ska utskottet bestå av fem ledamöter, bör därför nämnden ökas från nio till minst elva ledamöter. Regionstyrelseförvaltningen föreslår en reglementsändring (4 §) som möjliggör en sådan ändring (se bilaga).

Rapport – ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av en utökning går inte att besvara med någon större exakthet. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens ekonomichef har upplyst att uttryckt i 2022 års kostnadsnivå är snittkostnaden per år för en arbetsutskotts-ledamot ca 14 tkr och för en nämndledamot ca 19 tkr. I nämnden erhåller även icke-tjänstgörande ersättare arvode. Det ger uppskattningsvis 104 tkr för två ledamöter till i arbetsutskottet respektive för två ledamöter och två ersättare till i nämnden.

Dessa direkta kostnader för förtroendevalda påverkas från och med år 2023 dock av nya regler för ersättning till förtroendevalda, där rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst utökats utan att de frivilliga arvodena jämkats ned (se regionfullmäktiges beslut 2022-06-20, § 90). Kostnadsökningen blir således personberoende. Härutöver tillkommer kostnader för utrustning och administration av nämnden. Fler ledamöter kan även antas leda till fler initiativ

som förvaltningen ska utreda, vilket kan bidra till ökade kostnader för personal och konsulter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag med korrigering och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2022-10-17, § 294

Kostnadsuppskattning utifrån 2022 års förutsättningar

Förslag till reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-10-26

Regionstyrelsen 2022-11-23, § 378

Skickas till

Författningssamlingen

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Fullmäktiges valberedning

RS § 422   Utveckling av Region Gotlands interna arbete för hållbar utveckling - projektdirektiv för hållbarhetsprogram

Ärendenummer: RS 2022/607

Paragraf föregående instans: AU § 299

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Ärendet avser information om projektdirektiv för ett projekt med mål att ta fram förslag till ett hållbarhetsprogram för Region Gotland inkluderat utvecklade arbetsformer för hållbarhetsarbetet. Projektet är ett svar på det uppdrag Regionfullmäktige gav i juni 2022 och ska leda fram till ett förslag på hållbarhetsprogram som kan beslutas politiskt under 2024.

Regionfullmäktige har genom antagandet av den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 i februari 2021, fastställt målsättningar för en långsiktig hållbar utveckling på Gotland. Beslutet integrerar och sätter Agenda 2030 i en gotländsk kontext. Ett koncerngemensamt program för hållbar utveckling för Region Gotland med sikte på 2030 ger organisationen en tydlig riktning på mellanlång sikt.

Regionfullmäktige beslutade i juni 2022 att ge regionstyrelsen i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder ta fram ett internt program för hållbar utveckling i Region Gotland, med regionstyrelsen som sammanhållande nämnd. I budget för 2023 tilldelas regionstyrelseförvaltningen 2,5 miljoner kronor för uppdraget. För åren 2024 till och med 2030 tilldelas regionstyrelseförvaltningen 5 miljoner kronor årligen för att i samverkan med övriga förvaltningar utveckla Region Gotlands hållbarhetsarbete och implementera hållbarhetsprogrammet.

Under en avgränsad period tillsätts ett projekt för att tydliggöra och skapa riktning och struktur för organisationens arbete med hållbarhet. Projekttiden är 2023-04-01 till 2024-07-01. Ett projektdirektiv för arbetet är framtaget och beslutat av styrgruppen. Efter projektet övergår arbetet med att utveckla Region Gotlands hållbarhetsarbete till ordinarie strukturer, med den resursförstärkning som avsatts för att utveckla förvaltningarnas arbete. Projektet har tydliga projektmål, men ligger nära ordinarie styr- och planeringsprocesser, vilket innebär att förankring i politisk- och tjänstemannaledning och hög delaktighet från chefer och medarbetare är centralt. För en god politisk förankring under projekttiden behövs löpande information till regionstyrelsen, innan ett slutligt förslag till hållbarhetsprogram beslutas politiskt.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att projektet med beslutat projektdirektiv ger goda förutsättningar för att i samverkan mellan förvaltningar ta fram ett förslag till hållbarhetsprogram för politiskt beslut samt att utveckla hållbarhetsarbetet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anette Jansson, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20 § 93

Projektdirektiv Hållbarhetsprogram för Region Gotland, 2022-11-21

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-11-21

Skickas till

Socialnämnden

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Tekniska nämnden

Miljö- och byggnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Skrivelse från Transportrådet Gotland till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Gotland

2022-12-22

Hej Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden Gotland!

Tack för att vi fått tagit del av rapporten kring utredningen av eventuell uppstart av Transportinriktningen på Fordon- och Transportprogrammet. Vi är även tacksamma för öppenheten kring dialogen om vår oro för framtiden.

Vi har tillsammans läst igenom denna flera gånger och vill med denna skrivelse ge vår syn på rapporten som innehåller både bra och mindre bra information för att ni ska kunna ta ett stort och viktigt beslut för öns framtida transporter på Gotland.

Att en uppstart av Transportinriktningen kommer påverka andra yrkesprogram är en självklarhet utifrån antalet elever på Gotland. Men är det verkligen negativt för helheten på Gotland att skapa konkurrens om eleverna. Elever som läser yrkesprogram stannar till 95% i regionen och av TYA:s mångåriga arbete mot skolor visar sällan att andra yrkesprogram kommer drabbas märkvärt, mer mot ex SAM.

Transportprogrammet har på många orter i landet ökat ansökningssiffrorna på hela FT programmet och det är långt ifrån alla elever som är intresserade av både bygg och transport. Med ett större engagemang från branscherna på ön blir det större intresse till yrkesprogrammen och snabbare väg till att generera skattebetalare.

När intressent senast sökte för att starta upp Transportprogrammet på ön så bedömde Skolinspektionen att andra program kunde påverkas utifrån yttrande från Region Gotland om deras oro.

I rapporten står det att ansökningarna till FT har sjunkit vid senaste intaget vilket inte stämmer. Siffrorna som är presenterade kommer från TYA som till senaste undersökningen tog beslut om att inte räkna upp för de skolor som inte svarat vilket de gjort tidigare. Enligt Skolverket så ökade intresset för FT-programmet i landet med 200 elever.

Vi i Transportrådet på ön är frågande till beslutet att lägga ner programmet 2016 utifrån Skollagens 15 kapitel §30 Läger ner en utbildning som elever vill gå. Hur tänker regionen nu när intresset är stort, efterfrågan på lastbilschaufförer är stor både nu och på sikt och att denna utbildning är det program som leder till mest arbete och snabbt blir kostnadseffektivt för regionen.

Det är alltid en vinst med yrkesprogram då investeringarna landar i regionen och inte flyttar från regionen som de studieförberedande utbildningar riskerar att göra.

Tilläggs till detta är Dimensioneringsutredningen som Riksdagen, den 16 juni fattat beslut om att arbetsmarknadens behov ska styra när utbildningsinriktningar och antal platser inom gymnasial utbildning dimensioneras. Beslutet bygger på det förslag från Planerings- och dimensioneringsutredningen som presenterades våren 2020.

En gymnasieutbildning med båda inriktningarna på FT-programmet skulle tillsammans med en vuxenutbildning med god kvalitet, som komplement se till att kompetensförsörjningen på ön skulle se bra ut på både kort och lång sikt.

Enligt Skolverket så är gymnasieutbildningen grunden för kompetensförsörjningen, där vuxenutbildningen (vuxenutbildningarna styrs av statsbidrag) ska fylla på där det saknas och arbetsmarknadsutbildningen där det är stor brist.

Skulle vara lite spännande att veta hur många procent av deltagarna som gått vuxenutbildning som faktiskt fått arbete inom denna sektor.

Arbetsmarknadsutbildning finns inte på ön

Ekonomisk helhet – framtid

Efter att ha läst rapporten så intresserar vi oss kring om det gjordes det någon bedömning om varför Gotlands Transportutbildning var så dyr, jämfört med fastlandet?

I Rapporten jämförs antalet elever på programmet FT i nuläget kontra elever som läser inriktning T på fastlandet vilket är en jämförelse som är svår att tolka. Det är klart det är fler elever på inriktningen F när utbildningen erbjuds på hemmaplan. I dialog med SYV på grundskolorna så har intresset varit mycket större än de elever som utbildar sig på fastlandet.

Bland annat var 8 tjejer intresserade av att läsa inriktning T men ville inte flytta. Flertalet killar som ville söka kände sig inte mogna för att flytta till fastlandet, samt att föräldrar inte har möjligheten att göra tillägg ekonomiskt då studier på fastlandet kräver extra tillskott från familjen.

Totalt är det 23 gotländska elever som går FTTRA på fastlandet. Vad är kostnaden för dessa? Vad blir den långsiktiga kostnaden om de stannar på fastlandet och inte återvänder till Gotland?

Yrkesprogram är en ren investering för regionen, vilket inte de studieförberedande utbildningarna är.

Är andra yrkesutbildningar viktigare än transportinriktningen? Varför drabbas transportbranschen? Hur mycket kommer det kosta regionen i längden att inte ha transportinriktningen?

Kostnadsbedömningen för uppstart av Transportinriktningen är väl tilltagen i rapporten då mycket kan lösas med samverkan med näringslivet. Genom kontakt med TYA och Transportföretagen så skulle behovet för att starta utbildningen med 16 elever/årskull behöva:

- 2 lastbilar,
- 1 personbil
- 2 simulatorer
- APL redan klart
- Åkerier har erbjudit möjligheter kring fordon som lastbilar, truck, hjullastare, kran mm.
- En yta för manöverträning är önskvärt och ytor finns redan på ön. I storstäderna åker eleverna ut på väg direkt eller använder en terminal i samverkan med åkerierna.

Sammanfattning

Vi ser gärna ett möte i januari för en dialog innan ni i nämnden tar beslutet. Vi vet att vi kan vara lite knöliga men det kommer från vårt engagemang för öns framtid kring service och tillväxt och självklart branschens framtid på ön.

Vi har tillsammans med Tillväxt Gotland och TYA lagt ner X antal timmars engagemang för Gotlands ungdomar genom träffar med SYV, tjänstekvinnor och män och politiker kring frågan. I pipeline ligger en jämställdhets dag där vi tänker oss bjuda in tjejer i åk 8 och 9 i vår.

Med framtiden i fokus

Björn Widerström

Henrik Beijer

Magnus Lindby

VD Gotlands Bilfrakt

VD Gotlands Åkericentral

VD ROMA GRUS AB

Peter Lindström

Tony Båtelsson

Sveriges Åkerier

Tony Båtelssons Alltjänst AB

Roger Hammarström

Mathias Jävergren

Tillväxt Gotland

TYA

Sveriges Lärares yrkanden inför lönerevision 2023

En löneuppvärdering för attraktivitet och konkurrenskraft

Sverige befinner sig tillsammans med stora delar av den övriga världen i en mycket svår ekonomisk situation. Levnadsomkostnaderna ökar för alla genom hög inflation och kraftigt höjda räntor. Vi står därför inför en uppenbar risk för reallönesänkningar.

Det långsiktiga målet för parterna, för att kunna stärka skolans kompetensförsörjning och minska lärarbristen, måste därför vara att arbeta vidare så att en reell uppvärdering av lärarlönerna kan ske.

Arbetsgivaren behöver säkra kompetensförsörjningen. Detta kräver en lönestruktur som säkerställer att arbetsgivaren behåller erfarna och kompetenta lärare och kan attrahera nya lärare. Lärare ska ha en god löneutveckling under hela yrkeslivet och lönesättningen ska baseras på såväl formella meriter som på yrkesskicklighet.

Avtalet bygger på individuell lönesättning och har under de senaste åren varit utan angivna siffror. Legitimiteten för den individuella lönesättningen måste öka. Detta förutsätter att det finns tydliga och kända grunder för lönesättningen. Den lönestruktur som skapas måste vara acceptabel för den enskilda medarbetaren. En individuell lönesättning kan heller inte fungera om det finns outtalade ”slutlöner” eller ”glastak”.

Lärarbristen på Gotland bidrar till en ökad rörlighet bland lärarna. Denna rörlighet sker på bekostnad av kontinuitet och trygghet för eleverna och försämrar arbetsmiljön för kollegorna. Här hade arbetsgivaren kunnat använda lön som ett verktyg för att få fler lärare att söka sig till de mest drabbade skolorna där lärartätheten är låg samt som ett verktyg för att få lärarna att stanna kvar.

Region Gotlands Samverkansavtal föreskriver att parterna gemensamt driver och bär avtalets anda. Kompetensförsörjningsutmaningen och lärarbrist gör att många lärare inte kan axla ett fackligt uppdrag pga arbetsbelastningen i våra verksamheter.

I enlighet med vad som följer av HÖK 21 måste arbetsgivaren beakta nedanstående punkter:

- En uttalad ambition och en tydlig plan för hur en uppvärdering av lärar- och Studie- och yrkesvägledares (SYV) lönerna ska ske, måste redovisas.
- Arbetsgivaren kallar till möten där lokala parter inom Sveriges Lärares avtalsområde gemensamt analyserar lönestrukturen efter avstämningen av varje löneöversyn. Syftet är att utvärdera löneavtalets intentioner i relation till den genomförda löneöversynen.
- Lokalt partsgemensamt arbetet kring lönebildning i syfte att få ett underlag till arbetsgivarens lönepolitik inför kommande löneöversyner, ska genomföras.
- Arbetsgivaren måste ta fram en strategi för hur målet med ökad lönespridning ska nås för samtliga lärargrupper och SYV inom avtalsområdet.
- Arbetsgivaren måste redovisa en strategi när det gäller löneutveckling som premierar kompetens, särskilt ansvar, yrkesskicklighet och erfarenhet. Detta är centralt för att nå förbättrade resultat och bidrag till verksamhetens mål över tid. Dessutom är det av största vikt i arbetet att kompetensförsörja skolan.

- Arbetsgivaren måste beakta skrivningarna i HÖK 21, bilaga 5 om äldre arbetstagares löneutveckling. Ett viktigt led i att kompetensförsörja skolan är att behålla de erfarna, äldre lärarna när vi vet att vi står inför en ökande lärarbrist.

Därför yrkar Sveriges Lärare att arbetsgivaren:

- på ett övergripande plan analyserar hur Regionens arbetsvärderingsinstrument – BAS – konkret påverkar Sveriges Lärares medlemmars möjlighet till löneutveckling. Arbetsgivaren måste mer aktivt verka för att det individuella lönesättningsystemet ska vinna legitimitet hos medarbetarna. I detta arbete är det nödvändigt att vara öppen för diskussioner om utökning av områden inom vilka lärare och studie- och yrkesvägledare får poäng. En central del i denna analys rör givetvis också arbetsgivarens metoder och verktyg avseende resultatuppföljning av lärares/ SYV:s arbete.
- uppvärderar lärare och studie- och yrkesvägledares löner i enlighet med det partsgemensamma arbetet.
- inför ett lönetillägg för förtroendevalda för att konkret visa att man, genom att avsätta resurser, erkänner ett förtroendeuppdrag som en viktig del i utvecklingsarbetet i verksamheten. Arbetsgivaren har ett särskilt ansvar för att bidra till att det finns förutsättningar för att parterna gemensamt kan bära Region Gotlands Samverkansavtal.
- konkretiserar mål för lönespridning inom respektive yrkesgrupp och formulerar en målbild för lönestruktur inför löneöversynen. Lönespridningen ska mätas i de olika lärargrupperna var för sig.
- genomför löneöversynen med tydliga direktiv till lönesättande chefer gällande den önskvärda lönestrukturen samt att man kommunicerar en tydlig strategi för hur man ska säkerställa att dessa mål uppnås.
- redovisar hur man säkerställer en god löneutveckling för arbetstagare med lång erfarenhet. De lärare som utifrån sin erfarenhet står för stabiliteten och kontinuiteten i verksamheten ska prioriteras och ha en god löneutveckling under hela yrkeslivet.
- säkerställer att grunderna för lönesättningen är tydliga och väl förankrade
- följer avtalets skrivning om ömsesidigheten i beslut ändring av förhandlingsordning i den mån det är tillämpligt. Lönesättande chefer ska vara förhandlingspart.
- måste definiera begreppet förhandling i enlighet med gängse uppfattning. Det innebär att det måste finnas medel att förhandla om. En central ”pott” måste avsättas.
- medger att justera de ev ”snecksitsar” felaktiga löner man kan identifiera, med medel utanför det avsatta löneutrymmet för Sveriges Lärare.
- Arbetsgivaren övergår till att i alla led, räkna lönepåslag i procent.

För Sveriges Lärare
2023-01-17

Rosita Sundh

Linda Rung

Från: [Malin Karlsson](#)
Till: [Förtroendevalda GVN](#)
Ärende: Webbinarium om regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning 17 mars - Skolverket
Datum: den 26 januari 2023 11:21:00

Hej,

Här kommer länken till webinarium som skolverket har om gymnasial utbildning som talades om på nämnden idag.

<https://www.skolverket.se/om-oss/kalender-for-webbinarier-och-konferenser/webbinarium-om-regional-planering-och-dimensionering-av-gymnasial-utbildning-17-mars#h-Malgrupp>

	<p>Webbinarium om regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning 17 mars - Skolverket</p> <p>Riksdagen har fattat beslut om ändringar i skollagen kring gymnasial utbildning i gymnasieskolan och komvux. Välkommen till ett webinarium som ger dig som är huvudman eller skolchef information www.skolverket.se</p>
---	--

Med vänlig hälsning,

.....
Malin Karlsson
Verksamhetsutvecklare/Nämndsekreterare
Kontaktperson GDPR
Telefon: 0498-269444
E-post: malin.karlsson03@edu.gotland.se

Utbildning- och arbetslivsförvaltningen, Region Gotland
Visborgsallén 19, 621 81 Visby
www.gotland.se
facebook.com/regiongotland

